

denne adgang er udnyttet for så vidt angår fritids- og ungdomsklubber.

Efter bilstandslovens § 73, stk. 2, fastsætter socialministeren regler om hel eller delvis nedsættelse af forældrebetalingen. Regler om dette er fastsat i betalingsbekendtgørelsen for ophold i daginstitutioner m.v. for børn. Ved indtægter op til 40.000 kr. ydes fuld friplads. I indtægtsintervallet mellem 40.001 kr. til 135.001 kr. forhøjes betalingen med 1 pct. for hver 1.000 kr.'s indtægtsstigning, dog med 5 pct. mellem 40.001 kr. og 41.000 kr.

Forældrebetalingen for dagpasningspladser er imidlertid ikke alene reguleret af bilstandslovens ovennævnte bestemmelser.

Med hjemmel i kommunalfuldmagten kan disse betalingsregler fraviges generelt, dvs. kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der for alle forældre skal opkræves en mindre betaling, eller at der skal ydes lavere betaling, når flere søskende er i daginstitution. Derimod kan kommunerne ikke beslutte, at nedsættelsen af betalingen skal knyttes til forældrenes individuelle forhold, f.eks. indtægter.

Fra kommunalt hold vurderes det, at når der ikke er mulighed for at fastsætte særlige betalingsregler, der afhænger af indtægtsforholdene, afskæres kommunerne fra at målrette tilbuddene til de grupper, man ønsker at tilgodese.

Da kommunerne – bortset fra forældrebetalingen – afholder alle udgifterne ved drift af institutionerne, må det være rimeligt, at der vises imødekommenhed over for ønsket om at kunne fastsætte særlige indtægtsafhængige betalingsregler.

Det foreslås derfor, at kommunerne får adgang til at fravige de centralt fastsatte regler om nedsættelse eller bortfald af forældrebetalingen. Det vil sige, at kommunerne i stedet for de hidtidige ensartede »ekstraordinære tilskud« til nedsættelse af taksterne kan yde indtægtsgraderet takstnedsættelse ud over de centralt fastsatte fripladsregler.

Konsekvenserne af disse ændringer er, at kommunerne i forbindelse med fastsættelse af taksterne som en øverste grænse ikke kan sætte disse højere end, hvad der følger af »35 pct.s-reglen«. Videre skal kommunerne som et minimum give hel eller delvis fritagelse for betaling efter de generelt fastsatte regler i betalingsbekendtgørelsen. Med respekt for disse grænser vil kommunalbestyrelsen derudover kunne fastsætte særlige kommunale betalingsregler, enten ved som hidtil generelt at fastsætte en lavere betaling, end hvad der følger af lovens § 73, stk. 1, eller ved yderligere at nedsætte forældrebetaling på baggrund af indtægtsforhold.

Kommunalbestyrelsen kan frit kombinere disse muligheder for at fastsætte en lavere forældrebeta-

ling end den, som fremgår af lovens § 73, stk. 1, og af fripladsbestemmelserne i betalingsbekendtgørelsen.

### *ad 3. Forældrebetalingen skal kunne justeres i årets løb.*

I bilstandslovens § 73, stk. 4, er det fastsat, at forældrebetalingen fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af institutionernes budgetter.

Denne bestemmelse har bl.a. til formål at forenkle administrationen af betalingsreglerne, bl.a. således at utilsigtede afvigelser fra budgettet ikke bevirker, at forældrene med henvisning til »35 pct.s-reglen« i § 73, stk. 1, kan kræve for meget betalt forældrebetaling tilbage.

Bestemmelsen kan imidlertid hindre, at der løbende sker en justering af institutionernes drift. For eksempel betyder det, at forældrene ikke har mulighed for at opnå fordelene ved, at institutionsudgifterne i løbet af budgetåret justeres nedad. Tilsvarende gælder, at hvis omkostningerne forøges – f.eks. hvis forældre ønsker længere åbningstid – kan kommunen ikke umiddelbart regulere forældrebetalingen på baggrund af de øgede omkostninger.

Dette reducerer muligheden for løbende at opnå sammenhæng mellem forældrebetalingen og udgifterne ved drift af pasningsordningen.

Det foreslås derfor, at der på grundlag af reviderede budgetter i løbet af året kan ske ændringer i forældrebetalingen.

I overensstemmelse med gældende principper skal ændringerne gives med et passende varsel, som sættes til mindst 1 måned.

### *ad 4. Adgang for kommunerne til at yde tilskud til forældre eller andre, som driver en pasningsordning (»puljeordninger«).*

Efter bilstandsloven kan kommunerne tilbyde pasning af børn og unge i daginstitutioner eller i den kommunale dagpleje.

Institutionerne kan være kommunale eller selvejende institutioner, som kommunen har indgået overenskomst med. De selvejende institutioner er omfattet af bilstandslovens almindelige regler om f.eks. forældrebetaling, central pladsanvisning m.v. Videre er disse institutioner via overenskomsten med kommunen forpligtet til at følge de almindelige konterings- og regnskabsprincipper, som gælder for kommunernes drift af institutionerne.

Gennem selvejende institutioner er der således mulighed for, at privat foretagsomhed kan medvirke til at fremskaffe pasningstilbud, men det må samtidig konstateres, at de gældende regler kan stille sig i vejen for, at private på andre måder kan deltage i løsningen af venteliste-problemet.